Çocuklarda Anksiyete Duyarl?l?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklarda Anksiyete Duyarl?l?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18996

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklarda Anksiyete Duyarl?l?k Ölçe?i (ÇADÖ), çocuklarda **anksiyete duyarl?l???** düzeylerini ölçmek amac?yla Türk kültürüne uyarlanm?? psikometrik bir araçt?r. Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in 15 maddeden ve üç alt boyuttan olu?an yap?s?n?n güvenirlik ve geçerlilik analizlerini içermektedir. Ölçek, özellikle anksiyete belirtilerinin fiziksel, psikolojik ve sosyal sonuçlar?na dair korkular? de?erlendirmek için tasarlanm??t?r.

Uyarlama sürecinde, ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?s?n?n yüksek (.87) oldu?u ve faktör yap?s?n?n **aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizleri** ile do?ruland??? tespit edilmi?tir. ÇADÖ, çocukluk ça?? anksiyete bozukluklar?n?n risk faktörlerini belirlemede önemli bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çocuklarda Anksiyete Duyarl?l?k Ölçe?i, **anksiyete duyarl?l???**, çocuklar, psikometrik **uyarlama**, **faktör analizi**, iç tutarl?l?k, sosyal kayg?.

Yazarlar

?smail Seçer, A. Gülbahçe

Amaç

Çocuklarda Anksiyete Duyarl?l?k Ölçe?i'nin temel amac?, çocuklar?n anksiyete belirtilerine kar?? gösterdikleri hassasiyet veya korku düzeylerini belirlemektir. Bu **duyarl?l?k**, bedensel, bili?sel ve sosyal boyutlarda potansiyel tehlike olarak alg?lanan durumlara verilen tepkileri ölçmeyi hedefler.

Ölçek, anksiyete duyarl?l???n?n bili?sel bir e?ilim olarak anksiyete bozukluklar?n?n geli?imindeki rolünü incelemek için tasarlanm??t?r. Klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda çocukluk ça?? **anksiyete bozukluklar?n?n** etiyolojisini ve geli?imini anlamada önemli bir araç olarak kullan?l?r.

Yap?

Ölçek, **Anksiyete Duyarl?l???** (AD) yap?s?n? ölçmektedir. AD, bireyin anksiyete belirtilerini (örn. kalp çarp?nt?s?, nefes darl???) tehlikeli veya zararl? sonuçlara yol açaca??na dair yanl?? inançlar? nedeniyle ya?ad??? korku olarak tan?mlan?r. Bu yap?, anksiyete bozukluklar?n?n temel risk faktörlerinden biri olarak kabul edilir.

ÇADÖ'nün Türk kültürüne uyarlanm?? formu, bu yap?y? üç ana faktör alt?nda incelemektedir:

Fiziksel Duyarl?l?k: Bedenle ilgili duyumlar?n (h?zl? kalp at???, ba? dönmesi) tehlikeli sonuçlar

ARABPSYCHOLOGY.COM

do?uraca??na dair korku.
Psikolojik Duyarl?l?k: Kontrolü kaybetme, delirme veya anormal dü?ünce süreçlerine sahip olma korkusu.
Sosyal Kayg?: Anksiyete belirtilerinin ba?kalar? taraf?ndan fark edilmesi ve olumsuz de?erlendirilme korkusu.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerlili?i, hem aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) hem de do?rulay?c? faktör analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak kapsaml? bir ?ekilde incelenmi?tir. Bu analizler, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk kültüründeki örneklemde de do?ruland???n? göstermi?tir.

Elde edilen bulgular, 15 maddelik üç faktörlü yap?n?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu ve ölçe?in amaçlad??? psikolojik yap?y? geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü desteklemektedir. Bu sonuçlar, ÇADÖ'nün Türkiye'deki çocuk popülasyonunda anksiyete duyarl?l???n? ölçmek için uygun bir araç oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Çocuklarda Anksiyete Duyarl?l?k Ölçe?i'nin (ÇADÖ) güvenirlik analizleri, yüksek düzeyde **iç tutarl?l?k** sergilemi?tir. Ölçe?in tamam? için hesaplanan genel iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) **.87** olarak bulunmu?tur.

Ölçe?in alt boyutlar?na ili?kin iç tutarl?l?k katsay?lar? ise a?a??daki gibidir:

Fiziksel Duyarl?l?k Alt Boyutu: .82
Psikolojik Duyarl?l?k Alt Boyutu: .73
Sosyal Kayg? Alt Boyutu: .71

Bu katsay?lar, alt boyutlar?n da kabul edilebilir düzeyde güvenilir oldu?unu ve maddelerin ilgili faktörleri tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas? sonucunda, ölçe?in yap?s? 15 madde ve üç temel faktörden olu?acak ?ekilde belirlenmi?tir. Bu faktörler, anksiyete duyarl?l???n?n farkl? bile?enlerini temsil etmektedir:

Fiziksel Duyarl?l?k: 5 madde
Psikolojik Duyarl?l?k: 8 madde
Sosyal Kayg?: 3 madde

Hem Aç?mlay?c? **Faktör Analizi** (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, bu

ARABPSYCHOLOGY.COM

üç faktörlü yap?n?n Türk örnekleminde orijinal yap?y? korudu?unu ve istatistiksel olarak anlaml? uyum indekslerine sahip oldu?unu ortaya koymu?tur.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 15 maddelik, üç faktörlü yap?ya sahip bir ölçektir. Cevaplar 5'li **Likert** tipi derecelendirme sistemi kullan?larak toplanmaktad?r.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Ya? Grubu: Okul ça??ndaki çocuklar.

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Türk kültüründe ilkokul ve ortaokul ö?rencilerinden olu?an bir örneklem üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireysel raporlama esas?na dayal?, 5'li **Likert** tipi yan?t format? (Örn: Hiçbir zaman - Her zaman). Derecelendirme, bireyin anksiyete belirtileri hakk?ndaki korku veya endi?e düzeyini yans?t?r.

Anahtar Kelimeler

ÇADÖ, **iç tutarl?l?k**, Fiziksel duyarl?l?k, Psikolojik duyarl?l?k, Sosyal kayg?, psikometri, **derecelendirme**.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Kurumsal E-posta Adresi: ismail.secer@atauni.edu.tr

Yaz??ma Adresi: ?smail Seçer, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Uyarlama çal??mas? 2013 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m?, ço?alt?lmas? ve ticari olmayan akademik amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar ?smail Seçer ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Seçer, ?. ve Gülbahçe, A. (2013). Çocuklarda Anksiyete Duyarl?l?k Ölçe?inin Türk kültürüne uyarlanmas?: Güvenirlik ve geçerlilik çal??mas?. *Middle Eastern & African Journal of Educational Research, 3*, 91-106.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: cocuklarda-anksiyete-duyarlilik-olcegi-toad.pdf

Çocuklarda Anksiyete Duyarl?l?k Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek 15 madde ve üç faktörden olu?maktad?r:

Fiziksel duyarl?l?k (5m)
Psikolojik duyarl?l?k (8m)
Sosyal kayg? (3m)

ARABPSYCHOLOGY.COM